Magdalena Lewicka, Michał Dahl

**Sprawozdanie z I Międzynarodowej Konferencji Naukowej
„Świat islamu w perspektywie badań arabistycznych i politologicznych”,
Toruń, 22–23 marca 2018 roku**

**Report from the I International Conference “The World of Islam
in Research Perspectives of Arabic Studies and Political Science”,
Toruń, March 22–23, 2018**

**Доклад I Международной Конференции «Мир Ислама
в Исследовательских Перспективах Арабских Исследований
и Политических Наук», Торунь 22–23 марта 2018 года**

W dniach 22–23 marca 2018 roku w historycznym gmachu Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu – Collegium Maius – odbyła się I edycja Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Świat islamu w perspektywie badań arabistycznych i politologicznych”. Organizatorami wydarzenia były jednostki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika: Centrum Studiów Europejskich im. Jeana Monneta Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych oraz Pracownia Języka i Kultury Arabskiej Wydziału Filologicznego, a także organizacje studencko-doktoranckie: Koło Naukowe Spraw Zagranicznych oraz Koło Naukowe Arabistów „Zahra as-Sahra”. Celem przedsięwzięcia było umożliwienie naukowcom – w szczególności młodym badaczom – wymiany poglądów na temat historycznych, politycznych, ekonomicznych, kulturowych i społecznych aspektów problematyki świata muzułmańskiego oraz prezentacja wyników badań w tym zakresie w perspektywie arabistycznej i politologicznej.

Tegoroczna edycja konferencji – choć pierwsza – spotkała się z dużym zainteresowaniem zarówno wśród przedstawicieli krajowych, jak i zagranicznych ośrodków badawczych. Po otrzymaniu niemal 150 zgłoszeń Komitet Naukowy Konferencji wyłonił 100 abstraktów, których autorzy dostali szansę zaprezentowania wyników swoich badań podczas tego naukowego

spotkania. Do wygłoszenia referatów zaproszono naukowców z dziewięciu krajów, w tym Algierii, Arabii Saudyjskiej, Chorwacji, Iraku, Niemiec, Polski, Rosji, Ukrainy i Włoch. Polską scenę naukową reprezentowali przedstawiciele 23 ośrodków naukowych: Akademii Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie, Akademii Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte w Gdyni, Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, Akademii Sztuki Wojennej, Akademii Wojsk Lądowych im. generała Tadeusza Kościuszki we Wrocławiu, Collegium Civitas, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytetu Opolskiego, Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Uniwersytetu Szczecińskiego, Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Wyższej Szkoły Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni.

Uroczystego otwarcia obrad dokonał Dziekan Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych UMK prof. Zbigniew Karpus. Krótkie przemówienie wygłosił również Charge d'Affaires Państwa Libia w Polsce, Pan Taha M.A. Najah. W ceremonii otwarcia uczestniczyli członkowie korpusu dyplomatycznego: Charge d'Affaires Ambasady Państwa Libia Pan Taha M.A. Najah, Minister Radca i Kierownik Wydziału ds. Politycznych Ambasady Republiki Indonezji Pan Hubertus Djatmiko Witjaksono oraz Analityk Polityczny Ambasady Państwa Kataru Pan Ammar Mohamed Hamid, a także przedstawiciele władz lokalnych, w tym Dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej Urzędu Marszałkowskiego Pani Sylwia Tubielewicz-Olejek i Wiceprezydent Miasta Torunia Andrzej Rakowicz, który wręczył dyplomatom upominki w imieniu Władz Miasta.

Wykład inauguracyjny zatytułowany „The Specter of »Fitna madhhabīyya/tāʿīfiyya«: Remarks on the Fatal and Cynical Politics of Sectarianization in the Middle East” wygłosiła prof. Roswitha Badry z Uniwersytetu we Fryburgu (Niemcy). Drugi wykład plenarny przedstawił prof. Bassam Aouil z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy – „Czy islam potrzebuje reformy? A jeśli tak, to czy można zreformować myśl religijną w islamie?”

Uczestnicy konferencji obradowali w 23 panelach tematycznych w językach: polskim, angielskim i rosyjskim. Poszczególne sekcje poświęcone były następującym zagadnieniom: geopolityka świata i regionu, islam a społeczeństwo, islam w Europie, źródła problemów wewnętrznych państw Bliskiego Wschodu, polityka, konflikty w regionie, Państwo Islamskie, muzułmanie w Europie i na świecie, religia, kryzys migracyjny, historia, język w dydaktyce, prawie i polityce, literatura, prawo muzułmańskie, prawa człowieka, islam a polityka, świat islamu w literaturze, gospodarka, islam w mediach, islam w Polsce oraz dialog chrześcijańsko-muzułmański. W programie konferencji znalazło się także miejsce na wydarzenia towarzyszące: dyskusję panelową zatytułowaną „Muzułmańskie społeczności współczesnego świata. Zagrożenia i wyzwania”, moderowaną przez prof. Swietlanę Czerwoną, dyskusję panelową poświęconą przemianom we współczesnym świecie islamu, warsztaty dot. uwarunkowań kulturowych prowadzenia biznesu w państwach arabskich, przygotowane przez Tomasza Kamolę, Prezesa firmy BiznesDubaj.pl, a także wycieczkę z przewodnikiem po toruńskiej starówce „Gotyk na dotyk”. Nad sprawnym przebiegiem przedsięwzięcia i koordynacją wszelkich działań czuwał Komitet Organizacyjny – Kierownicy Naukowi: dr hab. Paweł Hanczewski i dr Magdalena Lewicka, sekretarze: mgr Michał Dahl i Sara Lewicka, a także wolontariusze, członkowie Koła Naukowego Arabistów „Zahra as-Sahra”, którzy zaangażowali się zarówno w obsługę techniczną, jak i bieżącą pomoc uczestnikom konferencji.

Wsparcia konferencji poprzez objęcie inicjatywy Patronatem Honorowym udzielili: Minister Spraw Zagranicznych RP Pan Jacek Czaputowicz, JE Ambasador Republiki Tunezyjskiej w Polsce Pan Sghaier Fatnassi, JE Ambasador Algierskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej w Polsce Pan Salah Lebdioui, JE Ambasador Republiki Indonezji w Polsce Pan Peter F. Gontha, Charge d’Affaires Państwa Libia w Polsce Pan Taha M.A. Najjah, Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego Pan Piotr Całbecki, Prezydent Miasta Torunia Pan Michał Zaleski, Przewodniczący Rady Miasta Torunia Pan Prof. Marcin Czyżniewski, Prorektor ds. Studenckich i Polityki Kadrowej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu Pan prof. dr hab. Andrzej Sokala, Dziekan Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych UMK Pan prof. dr hab. Zbigniew Karpus. Konferencja została objęta Patronatem Naukowym Centrum Badań Wschodnich, Fundacji

im. Kazimierza Pułaskiego, Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych, Polskiego Towarzystwa Orientalistycznego, Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych, Pracowni Bezpieczeństwa Kulturowego Collegium Civitas oraz Towarzystwa Azji i Pacyfiku. Wydarzenie zorganizowano przy wsparciu firmy BiznesDubaj.pl, Fundacji El-Karama, kwartalnika politologicznego „Polish Political Science Yearbook”, Wydawnictwa Adam Marszałek oraz Wydawnictwa TNOiK „Dom Organizatora”.

Pokłosiem konferencji będzie monograficzna praca zbiorowa, do której współtworzenia organizatorzy zaprosili wszystkich uczestników tego naukowego spotkania. Wysoki poziom merytoryczny obrad, nienaganna organizacja oraz zadowolenie uczestników konferencji – zarówno prelegentów, jak i słuchaczy – przyczyniły się do umocnienia silnej pozycji toruńskiego uniwersytetu na tle ośrodków interdyscyplinarnych badań nad światem islamu zlokalizowanych w Europie Środkowo-Wschodniej. Mając na uwadze sukces I edycji Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Świat islamu w perspektywie badań arabistycznych i politologicznych” oraz dostrzegając potrzebę kontynuowania dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego, a także intensyfikacji przedsięwzięć badawczych związanych ze światem islamu, organizatorzy zadeklarowali gotowość do przygotowania II edycji konferencji, zaplanowanej na marzec 2020 roku.

dr Magdalena Lewicka
Pracownia Języka i Kultury Arabskiej
Wydział Filologiczny
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
ul. Władysława Bojarskiego 1
87–100 Toruń
e-mail: magdalewicka@umk.pl

mgr Michał Dahl
Centrum Studiów Europejskich im. J. Monneta
Wydział Politologii i Studiów Międzynarodowych
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
ul. Stefana Batorego 39L
87–100 Toruń
e-mail: dahl.michal@gmail.com